

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de decizie cu privire la aprobarea
Instrucțiunii cu privire la constatarea înregistrarea și evidența contravențiilor,
a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra
bunurilor de patrimoniu cultural din municipiul Chișinău

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de decizie a Consiliului Municipal Chișinău a fost elaborat de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a elaborat proiectul de decizie în scopul implementării prevederilor art. 423 ⁸ din Codul contravențional al Republicii Moldova, precum și în vederea uniformizării modului de înregistrare și evidență unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, de întocmire a actelor procesuale și a documentelor emise în cadrul procesului contravențional.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În municipiul Chișinău se constată, în ultimii ani, o creștere semnificativă a numărului de intervenții neautorizate, deteriorări, modificări și acte de neglijență asupra bunurilor de patrimoniu cultural imobile, monumente și ansambluri arhitecturale de valoare istorică și arhitecturală de categorie locală și monumente de for public de categoria B. Aceste acțiuni au condus la degradarea treptată a fondului construit de patrimoniu, afectând identitatea culturală și urbanistică a orașului.
Deși cadrul legislativ național (Codul Contravențional al Republicii Moldova, Codul penal al Republicii Moldova, Legea privind ocrotirea monumentelor, ș.a.) reglementează aspecte privind sancționarea faptelor prejudiciabile patrimoniului, la nivel local nu există un mecanism unitar, clar și aplicabil de constatare, înregistrare și evidență a contravențiilor din acest domeniu. În absența unei proceduri clare de constatare și documentare a încălcărilor, reacția autorităților rămâne adesea întârziată sau insuficient fundamentată juridic. Această lacună generează abordări diferite în cazuri similare, vulnerabilizând actele de constatare și sporind riscul contestării lor în instanță. Prin urmare, necesitatea aprobării Instrucțiunii nu rezultă dintr-o simplă formalitate normativă, ci din acumularea unor disfuncționalități practice care afectează protecția reală a patrimoniului cultural. Instrucțiunea apare ca un răspuns instituțional la aceste cauze, oferind un cadru procedural coerent, capabil să transforme obligațiile legale în acțiuni concrete și eficiente. Respectiv, aprobarea Instrucțiunii este o necesitate obiectivă pentru:
<ol style="list-style-type: none">
1. Crearea unui cadru procedural unitar privind constatarea și înregistrarea contravențiilor;
2. Stabilirea responsabilităților clare ale agenților constatare și ale instituțiilor implicate;
3. Asigurarea transparenței și evidenței tuturor cauzelor contravenționale;
4. Fundamentarea juridică a acțiunilor de prevenire, constatare și sancționare a faptelor care afectează patrimoniul;
5. Consolidarea cooperării interinstituționale în domeniul protejării patrimoniului cultural.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Scopul prezentei Instrucțiuni este instituirea unui cadru procedural unitar privind reglementarea modului de constatare a contravențiilor săvârșite asupra bunurilor de patrimoniu cultural, înregistrare, evidență și raportare a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra bunurilor de patrimoniu cultural de categorie locală din mun. Chișinău, în vederea asigurării unei administrări eficiente, transparente și conforme cadrului normativ de referință.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu au fost identificate
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Contribuie la consolidarea responsabilității civice și la formarea unei atitudini de respect față de patrimoniul cultural.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului de decizie nu presupune cheltuieli din bugetul municipiului Chișinău.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prezentul proiect de decizie nu contravine legislației Uniunii Europene
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Deciziei Consiliului Municipal Chișinău a fost plasat pe pagina web oficială a Primăriei Municipiului Chișinău www.chisinau.md , precum și pe pagina web www.particip.gov.md .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de decizie va fi supus expertizei conform prevederilor legii 100/2017 cu privire la actele normative
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea modificărilor respective nu implică operarea de modificării ale altor acte normative în vigoare.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului de decizie va fi asigurată de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural.

Șef, Direcția generală cultură și patrimoniu cultural

Alina TABACARI